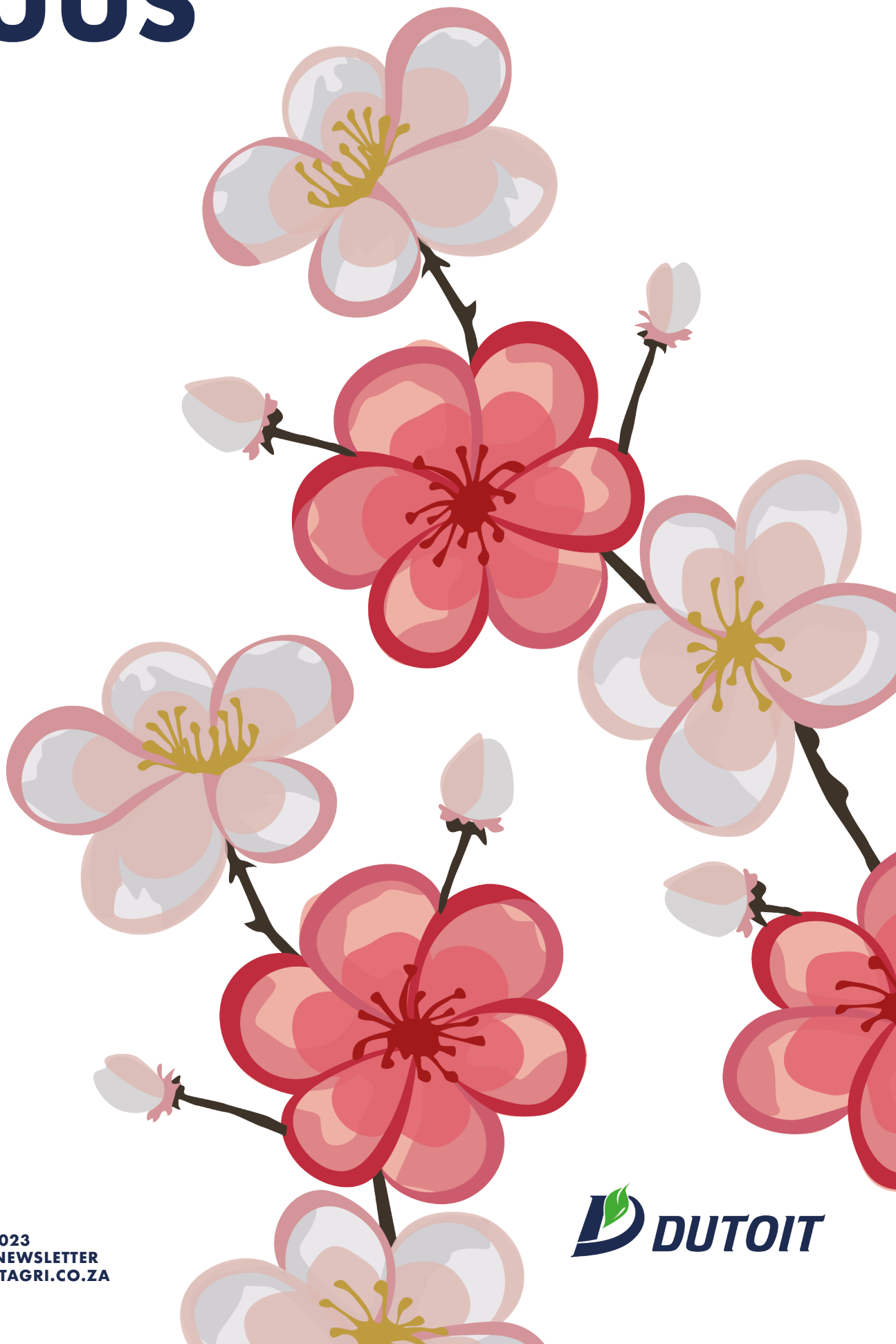

RANDOM NUUS

48

SEPTEMBER 2023
TRIENNIAL NEWSLETTER
WWW.DUTOITAGRI.CO.ZA

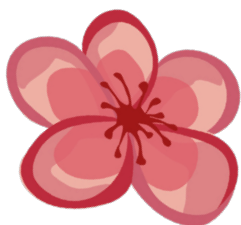
DEDICATION ALWAYS SHOWS

MISSIE

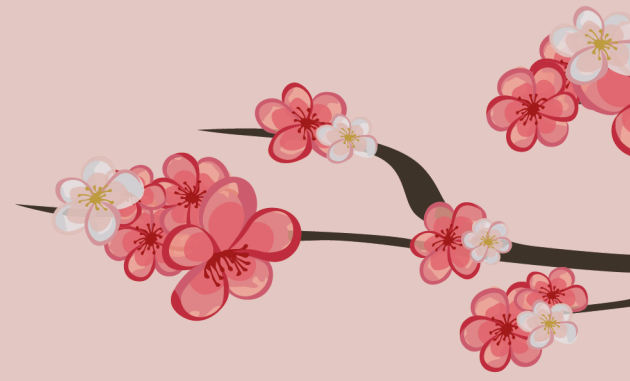
Ons produseer, verpak, bemark en versprei kwaliteit landbouprodukte op 'n geïntegreerde, volhoubare, winsgewende, wetenskaplike en markgedrewe grondslag tot bevrediging van ons kliënte en ander belanghebbendes.

VISIE

Dié voorkeurverskaffer van spesialis varsprodukte in Suid-Afrika.

FOKUS

PIETER DU TOIT

Watter les(se) het jy oor die jare in besigheid geleer wat jy steeds toepas in die bedryf van jou onderneming?

Belê in jouself: Bly 'n ywerige student deur te lees en blootstelling aan kundiges te doen om jou kennis te verbreed om sodoende te streef na meesterskap in jou vakgebied.

Elkeen kry hul kwota geluk en ongeluk. Definieer jou geluk en wanneer dit kom, moet jy gereed wees om dit ten volle te benut.

Bou 'n goeie netwerk van kwaliteit verhoudings. Dit gaan grootliks jou sukses bepaal. Respek vir getoetste besigheidsbeginsels. Bestudeer dit en pas dit nougeset toe – veral op die finansiële terrein.

Die SA bedryfsomgewing is tans baie moeilik. 800 ondernemings het reeds hierdie jaar hulle deure gesluit volgens die amptelike statistiek. Ek wil aanvaar dat jy steeds 'n positiewe blik op die toekoms het – wat maak jou positief dat dinge sal verbeter in die toekoms? D.w.s. wat gee jou hoop vir die toekoms?

Positiewe mense skep en bou. Jy kan nie bekostig om negatief te wees nie. Delete negatiewe denke en omring jouself met positief ingestelde denkers.

SA gaan deur 'n moeilike fase omdat ons leierskap op groot skaal gefaal het en ons land in die steek laat.

Daar is oorgenoeg skitterende talent in SA wat die leierskap gaan oorneem en die potensiaal van SA sal ontsluit.

Die feit dat ons steeds matig groei en funksioneer onder die wanbestuur van ons regering, is 'n wonderwerk.

Dit gee my vertroue dat ons deur hierdie fase gaan beweeg.

Daar is baie voorbeelde waar lande vinnig omdraai onder die regte leierskap.

Dit gaan 'n uitdaging wees om die swak eienskappe wat in ons kultuur ingesluit is om te draai. Daar is genoeg grondvlak leierskap om dit te doen.

Die privaat sektor het die vermoë om die ekonomie op 'n wenpad te sit.

Al wat moet gebeur, is 'n beleidsraamwerk wat kapitalisme, entrepreneurskap en mark-gerigte ekonomiese beleid te ondersteun en 'n verantwoordbare regering wat ingestel is op dienslewering deur privatisering. Dit kan vinnig gebeur.

WILLEM COETZEE

"Blom waar jy geplant is", hoor ek iemand onlangs by 'n loopbaanuitstalling sê, waarna die ander persoon reageer met "maklik vir jou om te sê...". En ja, ons ken nie altyd almal mekaar se omstandighede nie... hoe kan ons blom as die reën wegbly of die son ons blomme verskroei?

Elkeen van ons het egter steeds so baie om voor dankbaar te wees en ek bring dit graag terug na Dutoit, want vir ons nuwe seisoen wat voorlê, kan ons gerus BLOM! Ons lees en sien foto's van die damme wat oorloop, sommige vir die eerste keer in 'n hele paar jaar. Ons lees van rekord reënval en ook rekord koue-eenhede waarmee ons hierdie winter uit ons Hemelse Vader se hand geseën is nadat die weerprofete aanvanklik 'n droë winter voorspel het. Orals rondom ons begin die bome nou wakker word en ons ervaar reeds die blomtyd 2-3 weke vroeër as normaal. Voorwaar alles genoeg rede om te BLOM hier binne ons besigheid.

Ek is onlangs weer herinner oor hoe ons elke dag binne Dutoit kan BLOM...

Betroubaarheid

Ons mense is mense waarop gereken kan word. "Vertrou my", is 'n kort opdrag, maar ek kan getuig van mense, dwarsdeur ons besigheid, wat ek op hul woord hiervoor kan neem en altyd doen wat hulle sê hulle sal doen, en ook meer. Ons is trots op hierdie onwrikbare eienskap!

Lojaliteit

Ek haak graag hierdie kragtige woord by betroubaarheid aan. Ons mense is altyd bereid om die ekstra myl te loop, nie net in tye van voorspoed nie, maar veral ook tydens teëspoed soos die afgelope seisoen toe ons haelskade ervaar het. Baie dankie daarvoor!

Ordelikheid

Onlangs het ons hierdie woorde weer in aksie gesien tydens die jaareind voorraad opnames. "Ongelooflik", hoor ek een van die ouditeure sê, nadat hy erken dat ons verseker die mees ordelike sisteme in plek hou. Baie geluk hiermee. Om 'n besigheid van ons grootte suksesvol te bestuur, is ons baie afhanklik van hierdie waarde.

Menswaardigheid

Seker die belangrikste van almal. Met ongeveer 9 000 mense jaarliks in diens, bly ons mense die een tema waarmee ons die grootste verskil kan maak. "Mense, ons mense, maak die verskil", my eie oortuiging en ek hou hierby. Ons is eintlik 'n maatskappy van mense wat toevallig ook vrugte en groente produseer! Erken in hierdie uitgawe saam met my die groot bydrae van mense in ons besigheid en hanteer mekaar soos wat jy deur ander hanteer wil word.

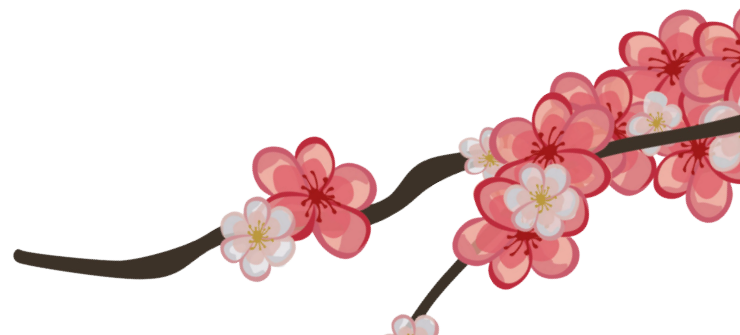
Die afgelope maand het ons Vrouemaand herdenk en die geleentheid gehad om aan die vrouens in ons besigheid "baie dankie"

toe te wens. Hulle BLOM verseker waar hulle hier tussen ons manne geplant is en lewer terselfdetyd 'n groot bydrae by die huis en ook in ons gemeenskap. Aan al die dames in Dutoit: Baie dankie vir hierdie rol en impak wat julle in ons besigheid en al ons manne se lewens maak. Mag jul liggies helder en lank skyn. Ons waardeer julle!

'n Verdere geleentheid waar ons die BLOM van ons mense vier, is die talle Dienstoeënningsgeleenthede wat binnekort gehou sal word. Behalwe vir die nederigheid wat ons tydens die geleenthede ervaar, besef ek dis hier waar ons ook erkenning gee aan mense wat al lank reeds in ons besigheid BLOM. Baie geluk by voorbaat; julle is vir ons almal 'n inspirasie en hou asseblief aan BLOM hier waar jy geplant is!

Behalwe dat blomme 'n bewys van LEWE is, is dit ook 'n teken van die nuwe seisoen. Ons staan op die vooraand van 'n nuwe seisoen en sien met positiewe verwagtinge uit na 'n seisoen waar ons as mense 'n verskil in ons besigheid, maar ook in mekaar se lewens kan help maak. Kom ons vat hande en werk na ons maatskappy doel: om op 'n volhoubare wyse vars produkte vir die wêreld te produseer, sodat hulle daardeur ook gesonder kan eet en leef. Kom ons BLOM in die tuin waar ons Vader ons gesaai het!

DIE ARGIEF

GYS DU TOIT SNR

Kromfontein Peer Museum

Op 20 April 2023 het Prof Daan Strydom Kromfontein se Peer Museum besoek.

- Die bome is 93 jaar gelede gedurende 1930 geplant.
- Die kultivar is Beurre Hardy pere.
- Dit is op 'n saailing onderstam geplant.
- Die besproeiing is destyds aangelê met vloed-besproeiing, vandag word mikro-besproeiing gebruik.

Boesmantekeninge by Tandfontein

Prof Johannes (Ribbok) van der Merwe het 19 April 2023 Tandfontein besoek.

- Daar was destyds olifante in die Koue Bokkeveld, dit is hoe Olifantsrivier sy naam gekry het.
- Die boesmantekeninge op Tandfontein kan hiervan getuig.
- Tandfontein het destyds sy naam gekry toe 'n olifant tand in die fontein by Onder Tandfontein gevind was.
- Dankaert het gedurende die 1600's aangeteken dat hy 'n totaal van 250 olifante getel het.

DIE KO

JAQUES MATTHEE

Op jaareinde is een van die belangrike take wat verrig moet word, voorraadopname. Dit is waar al die maatskappy se vaste bates (trekkers, implemente) asook bedryfsbates (voorraad en gebruiksisems) getel word. Ek het hierdie jaar op 31 Augustus 2023 die voorreg gehad om by Paardekloof en Vastrap die vaste bates te tel. Wat 'n ongelooflike prentjie. Die aantal trekkers mooi in nommervolgorde geparkeer.

Die werkswinkels se handgereedskap kaste waarop elkeen baie trots kan wees. Die lyste van vaste bates wat ooreenstem met die volgorde waarop die items vir voorraadopname gepak is.

Terwyl ek so rondbeweeg en my verwonder aan die netheid en ordelikheid, besef ek dat sonder mense geen maatskappy kan bestaan nie. Al die vaste bates staan stil en wag vir mense sodat aktiwiteite begin kan word. Mense is die "energie" van enige maatskappy. Sonder mense beteken 'n maatskappy niks. Indien daar nie mense was nie, het die trekkers in die rye bly staan en die handgereedskap het in hulle kaste bly hang. Mèt mense vorm dit deel van 'n baie groter proses.

Dutoit Agri bestaan uit verskeie afdelings en departemente wat moet saamwerk om ons doel te bereik. Ons doel is om:

"We want to keep the people of the world happy and healthy with our fresh produce and do it in a sustainable manner".

Dit is 'n voorreg vir my en glo ook so vir elkeen om 'n bydrae te kan maak tot die bereiking van hierdie doel. Wat egter belangrik is, is om te besef dat elkeen van ons in die maatskappy 'n belangrike rol vervul en dat ons mekaar nodig het. Ons is elkeen deel van die groter Dutoit Groep-liggaam.

In 1 Korintheërs 12 vers 12 tot 26 skryf Paulus oor die liggaam wat al sy ledemate benodig ter illustrasie dat ons almal mekaar nodig het, met elkeen se gawes, talente en voorkomste.

OLIG

Saam vorm al die ledemate die liggaam as geheel.

Hierdie boodskap is net so van toepassing op ons as personeel van Dutoit Groep. Maak nie saak wat my rol, verantwoordelikheid of postitel in die maatskappy is nie, ons is ewe belangrik. Ons elkeen lewer 'n bydrae om die beste vrugte en groente aan mense te lewer om hulle sodoende gesond en gelukkig te hou.

Kom ons respekteer mekaar vir die spesifieke rol wat die ander vervul in die groter Dutoit opset. Sodoende gaan elkeen in die maatskappy floreer. Fokus op klein dinge soos:

- Glimlag en groet elke persoon.
- Wees konsidererend ten opsigte van die impak van jou gedrag op ander.
- Vra om verskoning as jy 'n fout gemaak het.
- Neem verantwoordelikheid daarvoor.
- Neem konstruktief deel en fokus op die saak.
- Gee tydig terugvoer wanneer nodig
- Stap die ekstra myl vir die ander persoon.
- Wees betroubaar.
- Gee erkenning meer as kritiek.
- Luister om te verstaan voordat jy jou opinie gee.

As elkeen van ons hierdie beginsels toepas in ons benadering tot ander persone in die maatskappy, het ons die potensiaal om al die liggaamsdele te laat saamwerk vir die bereiking van die groter doel van die maatskappy.

Ons kan motivering vind by die volgende persone:

Nelson Mandela:

"What counts in life is not the mere fact that we have lived. It is what difference we have made to the lives of others that will determine the significance of the life we lead"

Moeder Teresa:

"If you judge people, you have no time to love them" en "Every time you smile at someone, it is an action of love, a gift to that person, a beautiful thing".

Kom ons neem hande en fokus op mekaar in die werksplek deur nie eiebelang na te streef nie, maar saam te werk aan die groter doel. Ons mense, jou kollega's in die maatskappy, is ons belangrikste bate en die wyse waarop ons mekaar hanteer in die werksplek bepaal elkeen se ervaring van Dutoit. Laat ons dan die liefde,

soos in Korinthiërs 13 beskryf word, teenoor mekaar openbaar. Ek wil graag afsluit met 'n baie bekende gedig van James Patrick Kinney.

The Cold Within

Six humans trapped by happenstance

In bleak and bitter cold.

Each one possessed a stick of wood

Or so the story's told.

Their dying fire in need of logs

The first man held his back

For of the faces round the fire

He noticed one was black.

The next man looking 'cross the way

Saw one not of his church
And couldn't bring himself to give

The fire his stick of birch.

The third one sat in tattered clothes.

He gave his coat a hitch.

Why should his log be put to use

To warm the idle rich?

The rich man just sat back and thought

Of the wealth he had in store

And how to keep what he had earned

From the lazy shiftless poor.

The black man's face bespoke revenge

As the fire passed from his sight.

For all he saw in his stick of wood
Was a chance to spite the white.

The last man of this forlorn group

Did nought except for gain.

Giving only to those who gave

Was how he played the game.

Their logs held tight in death's still hands

Was proof of human sin.

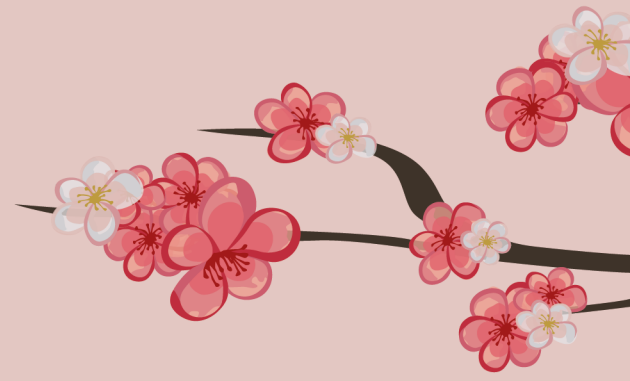
They didn't die from the cold without

They died from the cold within.

Jacques Matthee

2023 WITZENBERG LANDBOUTOEKENNINGS

En ons Witzenberg Landbouwerker van die jaar 2023 is...Vivian Jakobs van Crispy Farming! Baie geluk!!

Hierdie glansgeleentheid het op die 27ste Julie te Kaleo plaasgevind. Sprekers Gertrude Jacobs van Departement van Landbou, en Christi van den Heever, Jongboer van die Jaar 2023, het die deelnemers toegesprek oor die belangrike rol/skakel wat landbouwerkers

in die boerderyketting speel, sowel as hul bydrae tot die sukses van boerdery. Dit het so goed ingepas by vanjaar se tema: Van hand na Mond.

Van links na regs:

Gertrude Jacobs (Departement van Landbou), Vivian Jakobs (Crispy Farming), Carmen Roberts (Koue Bokkeveld Opleidingsentrum), Chris Schutte (Shoprte/Checkers).

Baie geluk ook aan die volgende welverdiende weners:

Algemene werker: Brenda Kupido - Ceres Remhoogte Boerdery

Drywer: Bruce Arries - Bronaar Plase

Besproeiingspesialis: Jacob Willemse - Verdun Estates

Tegniese Operateur: Dirk Louw - Bronaar Plase

Sosiale Ontwikkeling: Johanna Jantjies - Dutoit Agri: Kromfontein

Administratiewe personeel: Nasileen Mouton - Doornkraal Agri

Voorman: Gavin Paulse - Dutoit Agri: Kromfontein

Junior Bestuur: Luvo Nukani - Bronaar Plase Middel Bestuur: Vivian Jakobs - Crispy Farming

Beste Presterende Plaas: Arborlane Estates: Weltevrede

Beste Potensiaal: Nasileen Mouton - Doornkraal Agri

Plaasmodel wenner: Verdun Estates

PAARDEKLOOF

Dapper Vrou kompetisie

Paardekloof het soos gewoonlik die KBOS se Vrouedag vieringe gaan ondersteun. 300 Vroue het hierdie geleentheid bygewoon.

Vanjaar se funksie was besonders, want ons het 'n dapper vrou kompetisie gehad. Vir ons wat deelgeneem het, het dit gevoel asof ons aan 'n wêreld geleentheid blootgestel was. Die paneel het vrae gevra en ons moet uit die heup uit antwoorde skiet.

Paardekloof het ons Gesondheidswerkers ingeskryf. Dit is met trots dat ons kan "brag" dat ons die eerste en tweede plekke gekry het. Vir my persoonlik was dit aangenaam om te sien dat my kollega Victoria Mbandazayo as die wenner weggestap het. Dankie vir die blootstelling wat ons deur die maatskappy gekry het om ons volle potensiaal te ontwikkel. Super trots op ons, maar baie meer op Victoria wat die gehoor aan haar voete gehad het.

Moedersdag

Moedersdag 2023 het ons die Vallei se vroue lekker bederf, met 'n heerlike koppie tee en ietsie soet. Die ietsie soet was seker nie vir almal nie, maar ons het vir hierdie een dag ons kop uit die Kliniek gehaal en net ons mensies bederf.

Moeders is die mensies wat heeljaar elke dag vir hulle gesinne rondstaan en sorg dat alles by die huis in orde is. Een dag in die jaar kry ons 'n geleentheid om spesiale erkenning aan moeders te gee. Dit is nodig dat ons mekaar se kroontjies moet regskuif sodat ons net weer ons waarde kan beseef. Hierdie gebaar was so wonderlik ondersteun dat ons dit 'n jaarlikse instelling wil maak. Sowat 150 vrouens het hierdie dag meegemaak.

Ons het die Wes-Kaapse Vroue Voorsitter Wendy Kaizer - Filander hier gehad om die vrouens te kom optel en aan te moedig sodat hulle weer kans kan sien vir die uitdagings van die lewe. 'n Besondere dank aan Mnr Cronje wat al ons projekte so getrou ondersteun. Nie een keer wat ons 'n voorstel tafel toe bring wat gaan oor ons mense se ontwikkeling sal Mnr dit weier nie. Duisend dankies vir Mnr se omgee hart.

Sophie de Bruin

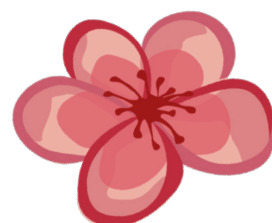
Pretoria Besoek

Die 29ste Junie het 30 van ons Paardekloof werkers van Kaapstad na Pretoria gevlieg. Dit was op baie van die werkers se "bucket list" gewees om te vlieg. Na 'n paar fonds-insamelings en funksies het die span genoeg fondse ingesamel om die droom 'n realiteit te maak.

Baie van die mense was erg op hul senuwees om die Kaap van bo af te sien, maar dit was n belewenis. Hulle het hulself ingeboek by die akkommodasie The Blyde waar dit vir almal 'n eerste keer was om in 'n hotel te slaap.

Op die perseel van The Blyde was daar baie aktiwiteite om te geniet. Daar was roeibootjies, staproetes, gimnasiums en groot swembaddens om in te duik. Na 'n besige dag het hulle lekker restaurante gehad waar almal rustig kon verkeer en lekker eet.

Die Saterdag het almal na Loftus toe gegaan om die stadion in lewende lywe te besoek en nie net op die TV te sien. Alhoewel daar nie 'n wedstryd was nie, was ons span in groot gees en trots. Die kuier was so lekker en die tyd het te gou gegaan. Ons moes almal weer Sondagaand na Kaapstad terugvlieg. Dit was n heerlike ondervinding, maar een ding wat ons mense kan sê, is: "die water smaak lekkerder op Paardekloof as in Pretoria". Die reisgogga het die Paardekloof span gebyt en dit is definitief nie die laaste geleentheid wat hulle saam sal aanpak nie.

DAMME LOOP OOR

Reënval in die afgelope seisoen

Soos mens op die plase beweeg, sien jy oral die plaasdamme blink soos spieëls waarin die skouspelagtige berge en blou lug weerkaats word. Die afgelope seisoen is geken aan 'n matige somerklimaat met goeie reënval gedurende die somermaande.

Op Paardekloof, Nooitgedacht en Lindeshof het ons onderskeidelik vanaf Desember tot Aril 390mm, 262mm en 196mm reën gekry.

Op Vastrap is die effek van die seisoen op waterverbruik duidelik sigbaar. Hier het Cripps

Pink appels die afgelope seisoen 3300m^3 per seisoen vir besproeiing ontvang, terwyl dit in 2021 en 2022 sowat $7300\text{m}^3/\text{ha}$ en $6400\text{m}^3/\text{ha}$ benodig het.

Lindeshof se reënval syfers toon dat ons vanjaar in Juniemaand 310mm reën ontvang het. Vanaf 1980 se rekords, het dit slegs in 1997 (327mm) hierdie syfer oorskry.

Nooitgedacht het tot einde Augustus 2023 reeds 855mm reën ontvang, dit teenoor die langtermyn gemiddeld van 720mm tot einde Augustus.

IGNUUS

Wateroordrag in damme was sowat 30% as gevolg van hierdie gunstige temperature en ook die goeie reën in herfs. Vir die plase bring dit groot verligting, aangesien ons reeds aan die einde van oestyd planne gemaak het met kragopwekkers by boorgate as gevolg van die grootskaalse beurtkrag.

Vanjaar blom die kern- en steenvrugte heelwat vroeër weens die goeie winterkoue saam met die reën. Die seisoen is ongeveer 2 tot 3 weke vroeër as verlede jaar. Verlede jaar, het die eerste besproeiings rondom week 42 tot 44 begin, wat sowat 2 weke na volblom was. Dit is tans moeilik om te voorspel hoe die weer sal verander na einde Oktober, maar dit wil voorkom of die damme vir eers net so kan aanhou blink tot nader aan November voordat ons wesenlik sal begin besproei.

Willie Kotze

Tandfontein - Roelofsdam

Dam 2000 loop oor en sy volume is 1 900 000 kubieke milliliter.

Dam 3000 loop oor en sy volume is 340 000 kubieke milliliter.

Roelofsdam loop oor en sy volume is 3 500 000 kubieke milliliter.

Lindeshof - Groot Watervaldam

Groot Watervaldam (wat Lindeshof se grootste opgaardam is) se totale bakmaat is 2 miljoen kubieke meter en stoor 39% van Lindeshof se totale damkapasiteit. Na die afgelope winter is

Groot Waterval vir die eerste maal sedert 2014 weer 100% vol en beslaan die dam n oppervlak van 24 hektaar.

Paardekloof - Ottergat

Ottergat loop oor vanaf die 23ste Aug 2023. Opgaar vermoë: 2 642 000 m³

Hy het laas oorgeloop in 2013, maar was in 2016 en 2021 byna vol op 97% en 99% onderskeidelik. Totale reënval vir Junie 2023 op Paardekloof was 390 mm en die 18 jaar gemiddelde reënval vir Junie is 205 mm.

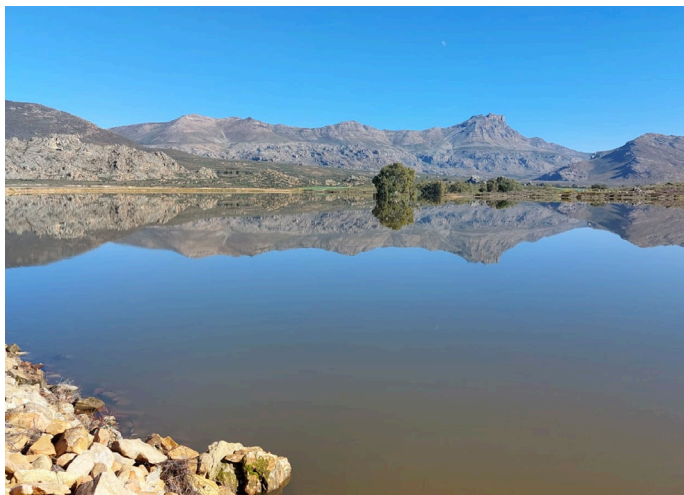
2023 se totale reënval van 1 Jan tot 31 Aug is 973mm en die 18 jaar gemiddeld is 754mm. Dit is 'n verskil van 219 mm en dan ook die rede hoekom Ottergat so vroeg reeds vol is. Normaalweg is hy eers in Oktobermaand vol, so 23ste Aug is vroeg vir Ottergat om vol te wees.

Sneeuwkop

Ten spyte van al die verspoelings en skade weens die baie reën, is ons baie dankbaar vir die vol damme asook vir die aanvulling van die ondergrondse waterbronne. Sneeuwkop se damme is gelukkig almal vol en almal het uitgeloop. Baie water het vanjaar oorgeloopt en ek dink alles sal seker weer kon volgeraak het van die oorloop water.

Vanjaar was die meeste damme uitsonderlik onder druk weens die massas water wat ingestroom het. Van die damme loop egter nog steeds uit. Met Sneeuwkop se gemiddelde reënval van 450 mm per jaar, staan ons alreeds einde Aug op 504mm reënval vir die jaar.

Met die oorvloedige reën is die grond goed versadig en die ondergrondse waterbronne / boorgate en bergstrome gaan beslis baie hierby baat vind. Daar was vroeër vanjaar reeds tekens dat van hierdie waterbronne begin afneem het. Sedert 1981 is daar in die afgelope jaar ook drie maandelikse reënval rekords, vir die meeste reën, aangeteken nl. Desember, Maart en Junie.

Kromfontein - De Vlei

Ons damme kan 6 925 000m³ water stoor. Sedert 2013 was ons nog nie weer vol nie, maar vanjaar het ons beleef hoe damme amper oornag vol loop. Ons het gedurende Junie 2023 oor die 500mm reën ontvang, wat ons damvlakke baie vinnig laat klim het. Ons het weer die voorsate bewonder vir die waterwysheid wat hulle en ons ouer gade gehad het.

Kromfontein se water- en opvangsnetwerk is baie goed beplan en uitgelê. Dit help om die water te versamel en te beheer indien daar te veel water op 'n slag afkom. Die huidige bestuursplan van Kromfontein het nog nie een soveel water sien loop op Kromfontein soos vanjaar nie.

Dutoit se grootste dam is Solomonstempeldam. Destyds het oom Gysbert 'n stuk grond, gedeelte 1 van Bo-Boschkloof gekoop. Hierdie transportakte se naam was Solomonstempel. Tussen die stuk grond van Kromfontein waarop 'n gedeelte van ons Bergsig-ontwikkeling geplant is, en die vlak van die Gedeelte 1 van Bo-Boschkloof, is 'n klipkop. Die formasie van die Skurweberg-reeks wat op hierdie spesifieke klipkop is, is baie mooi. Die klippe maak sulke baie hoë klip-pilare, wat vir die voorsate laat dink het dat Salomo se tempel se pilare so moes gelyk het. Vandaar die naam. Oom Gysbert het in 1966 'n dam op Kromfontein gebou en

die bergkoppie is net so aan die Suid-Ooste kant van die dam. Daarom het oom Gysbert besluit om die dam dan Solomonstempeldam te noem. Met die eerste fase voltooi in 1966 het Solomonstempeldam 'n opgaarvermoë van 2 700 000 m³ gehad.

Gys Sr het gedurende 1981 die dam vergroot na die huidige 4 300 000m³. Die dam het 'n walhoogte van 19m, 'n wallengte van 1515m en beslaan 53.8Ha. Die dam is op 'n verskriklike mooi terrein gebou, en die mooiste sonsondergange groet die dag oor hierdie dam.

Solomonstempeldam was laas in 2013 vol, en dit was 'n voorreg en wonderlike gesig om te beleef hoe die dam, wat amper leeg was, in 'n baie kort tyd vol geloop het. Ons het gedurende die groot reën in Junie meer as 1 000 000m³ in 24 uur in die dam opgevang.

Nico van der Westhuizen het nog nooit die dam vol gesien nie. Hy het altyd belooft om op so 'n gebeurtenis in die dam te swem, maar sonder sy speedo! Nico het ons baie vermaak toe hy op die laaste dag voor die Junie vakansie, toe die dam uitloop, sy belofte nakom. Sy moed het hom wel so bietjie begeef, want hy het maar die speedo aangehou. Hy was glo versigtig vir die waterskilpaaie. Dit het die dam se oorloop net nog meer spesiaal vir ons gemaak.

Ons is baie dankbaar dat ons damme almal vol is, dit vul ons met baie moed vir die nuwe seisoen.

Langkloof

Langkloof damme, uitgesluit Nuweplaas se damme, was vir die eerste keer sedert 2015 in Julie vol. Normaalweg kom die damme vol tot in November. Die Langkloof lê op die skeiding van die winterreënval en somerreënval gebied en ontvang dus gereelde reën reg deur die jaar. Die Langkloof het vanjaar van Desember 2022 tot middel Augustus goeie reën ontvang. Dit het veroorsaak dat die Langkloof damme gemaklik vol gekom het. Die goeie afloop uit die Langkloof het dan ook die Kougadam in die Gamtoosvallei se vlak laat styg van 11% in Maart tot 61% in Augustus, die dam het 'n kapasiteit van 125 miljoen kubiek. Die Kougadam was in 2015 laas vol gewees en die beste vlak was 50% in September 2018.

AFDELING

NOOITGEDACHT

McNeil Schuurman het die afgelope 2 jaar sy praktiese ondervinding as dieselwerktuigkunde vakleerling onder die bekwame hande van Heinie Rautenbach op Nooitgedacht deurloop

Hy het in Mei 2023 sy finale vaktuets by Northlink Kollege afgelê en is nou 'n volwaardige dieselwerktuigkundige, hoewel ons nog wag vir sy sertifikaat wat die Departement Hoër Opvoeding en Opleiding in samewerking met Agriseta moet uitreik.

Ons hartlike gelukwense aan hom!

Vakleerlinge is skaars en daar word voorsien dat daar vorentoe groot tekorte gaan ontstaan as meer jongmense nie die roete loop om hulle te laat bekwaam vir vakleerlingskappe nie. Hiermee wil ons ook ons jeug aanmoedig om dit sterk as 'n loopbaanrigting te oorweeg.

Mariette le Roux

BEMARKING

Pick 'n Pay Fresh Conference

Dutoit ontvang die "Going The Extra Mile" toekenning by die jaarlikse Pick 'n Pay Fresh Conference.

IGNUUS

Spreading Joy to South African Schools with Dutoit Apples!

In July, we joined forces with the Pick n Pay Schools Club to help us reach out to schools all over South Africa with our FROOOT campaign. Our mission, with FROOOT, extends beyond encouraging shoppers to #PickDutoit during their grocery runs. We are equally committed to educating the market about the health benefits of eating a nutritious Dutoit Apple every day.

To engage schools in the spirit of our campaign, we created an interschools competition, inviting each school participating to enter their unique code when playing FROOOT, this is enabling us to keep track of who is in the lead.

Our outreach extended to 20 schools, across the regions of Gauteng, Eastern Cape, KZN, and the Western Cape. We successfully delivered over 20,000 Dutoit Apples and FROOOT stickers to young learners, the FROOOT stickers were designed to simplify the download process.

Positive feedback, accompanied by heartwarming photos capturing participating schools receiving their apples and engaging students in conversations about the FROOOT were warmly received. Additionally, a significant uptick in our digital analytics, showcasing the growing impact of our campaign.

As we march forward, the three winning schools will be identified in early November 2023. The prizes include sizable Takealot vouchers which will help the schools to purchase necessary tech or stationery.

DUTOIT GROENTE

10 reasons why you should eat onions daily

Eating onions can provide a number of health benefits due to their rich nutritional profile and numerous bioactive compounds. Here are 10 compelling reasons to include onions in your diet.

Nutrient Powerhouse

Onions are packed with essential vitamins and minerals, including vitamin C, vitamin B6, potassium, and folic acid, which support overall health.

Antioxidant Properties

They are a rich source of antioxidants, particularly quercetin, which helps combat oxidative stress and reduce the risk of chronic diseases.

Heart Health

Onions may lower blood pressure, reduce cholesterol levels, and improve heart health, potentially reducing the risk of heart disease.

Cancer Prevention

Some compounds in onions have been linked to a reduced risk of certain cancers, including stomach and colorectal cancer.

Immune Support

The vitamin C in onions boosts the immune system, aiding in the body's defense against illnesses.

Boost Digestive

Onions contain dietary fiber, promoting healthy digestion and preventing constipation.

Anti-Inflammatory

Quercetin in onions has anti-inflammatory properties, potentially alleviating symptoms of inflammatory conditions like arthritis.

Manage Blood Sugar

Onions may help regulate blood sugar levels, benefiting individuals with diabetes.

Good for Skin and Hair

Their antioxidants and sulfur compounds can contribute to healthier skin and hair.

OOSKAAP: VROUEDAG

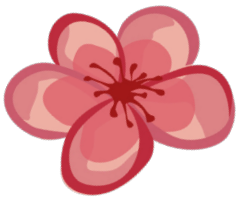

'n Vrouedagfunksie is deur Koukamma aangebied vir afdelings op Joubertina. Die tema het aangesluit by die kers wat vroue as geskenk ontvang het.

Laat jou lig skyn en skuif die vrou langs jou se kroon reg. Vroue moet ander se lig laat brand as ons sien dit gaan dof.

KIWI'S

Eerste Langkloof kiwi's word gepak

Die Langkloof se eerste kiwi oes van net so oor die 2 T is vanjaar by GE Pakstore in George verpak. Die vrugte is geoes van 'n 1 Ha proefblok waarvan 440 plant in drag was. Vir die plante wat gedra het, werk dit uit op 5 T per Ha. Ons is deur 'n groot leerskool en het baie foute gemaak, maar vanjaar se vordering het getoon dat ons wel op Nuweplaas met kiwi's kan boer. Met ons nuwe 5 Ha aanplanting wat gedoen was in 2022 gaan dit reeds stukke beter as met ons 1ste "Leerblok". Ons verwag daar die 1ste oes is 2024.

Balans is alles by kiwi plante. As een loot vinniger as 'n ander groei, moet betyds aksies geneem word om dit te korreger. Nuweplaas se 1ste volwaardige kiwispans het dit vanjaar goed reggekry vanjaar onder leiding van Glendon Miggels. In Glendon se eie woorde: "n Mens moet 'n kiwiplant verstaan. Elke plant se behoefte kan verskil en jy moet weet waarna jy kyk".

Nuweplaas se bestuurder, Boo Jacobs, is opgewonde oor die nuwe verwickelinge op sy plaas. Daar is maar groot water tekorte in die droë jare en so'n hoë waarde produk maak dit moontlik om op 'n kleiner area dieselfde, en selfs beter, inkomste te genereer as met appels en pere. Wind bly egter die grootste uitdaging vir Kiwi verbouing en daarvan het Nuweplaas baie. Daarom is goeie sterk strukture, nette en 'n toegewyde span mense nodig om te verseker dat die plante voldoende groei en op die regte manier gemanipuleer word.

As dit by vrugkwaliteit kom, is sonbrand en windskaaf die grootste probleme. Vir sonbrand voorkoming moet daar genoeg groei op die plante wees sodat vrugte in die skadu hang, maar nie so dig om vrugbaarheid te verlaag nie. Daarom word daar ook "somersnoei" gedoen. Om windskaaf te verminder, span ons dubbele nette aan die windkant van ons blokke en breek ons eenvoudig die blare wat teen die vrugte sit weg.

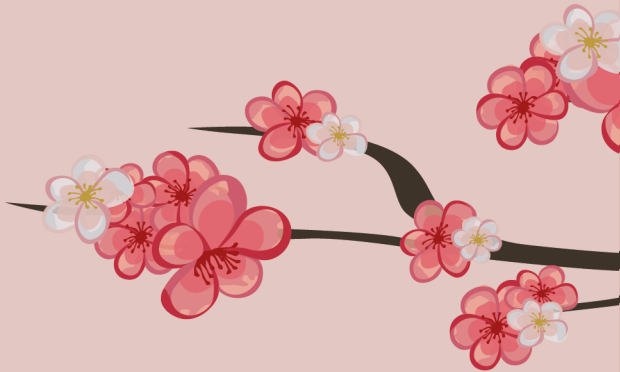

Die mees kritiese aksie bly bestuiwing. Ons bestuif met die hand en sit bye in. Verder plant ons op die kopente ekstra mannetjieplante ook in. Dit is egter moontlik by kiwi's om oor te bestuif, wat groter vrugte veroorsaak as wat die mark verkies. Ideaal moet vrugte tussen 100 en 120g weeg. Ons gemiddelde vruggewig was vanjaar 115g. Dit het natuurlik bygedra tot die uitvoer persentasie van 94%. Die uitdaging sal wees om dit volgende jaar met groter tonne te herhaal .

Kiwi's gebruik baie arbeid om te snoei, vas te bind, Tpee's op te sit, lote te manipuleer en kruisbestuiwing te doen. Tans werk ons op 2 mandae per ha, maar ons raak slimmer met die tyd. Toue bind in die winter wanneer ons die dra-lote vir die nuwe seisoen neerlê en weer die Tpee in plek kry om die volgende jaar se lote te groei, is die tydrowendste. Ons het die toue bind vaardighede van die hopsprodusente in Waboomskraal ingebring sodat ons werkers ook daardie vaardigheid kan aanleer. Ons oefen nog, maar dit gaan alreeds vinniger.

DIE MEDIA

FROM THE FARM TO YOUR FORK: HOW DELICIOUS DUTOIT APPLES REACH YOUR TABLE

How the Dutoit Agri is navigating challenges to ensure uninterrupted Apple production

Delicious apples really are a gift from nature, a crisp, juicy taste experience whether enjoyed as a snack or used as part of a hearty salad or dessert.

But how does this crunchy nutritious creation reach our fruit bowl, especially with all the weather and power challenges facing farmers?

According to Gysbert du Toit, Marketing Director at the Dutoit, increasing erratic weather patterns severely impact the management of apples. "Extremes in heat, rainfall, and hail have become the new normal," he says, adding

that a spike in temperature even if only for a day, can cause fruit to get sunburnt. Drought is another constant threat. "The lack of consistent power inhibits our ability to apply irrigation where needed most effectively," he says.

The current energy crisis has also affected the apple production process, not only from a cost perspective at farms and packing facilities but also when it comes to human capital. "On the farm side, the worst has been during the summer months when the daily irrigation cycles could not be completed within normal working hours, or even within daylight hours, and production staff had to work through the night to start pumps to irrigate," Du Toit says.

Another challenge has been to cool down the apples after harvest, in order to maintain the shelf life of the fruit. “When there is no electricity, the cold rooms do not have the capacity to chill fruit within the required time, and the packhouses cannot run as normal”. Dutoit Agri was one of the first implementors of innovative new cold storage technologies including dynamically controlled atmosphere storage of fruit to maintain fruit quality. Because apple production must go on at Dutoit, generators have been fitted at the farms and packhouses at an enormous cost.

Dutoit produces 200 000 tons of fruit in total annually, 80% of which is apples, which equates to over 900 million apples per year. As a leading South African producer and distributor of superior fruit and vegetables, Dutoit is dealing with these ongoing challenges while trying to keep their produce affordable to the consumer.

“The cost to produce, pack and transport fruit is exposed to the same inflation as all other sectors. Dutoit is constantly re-evaluating what we do to be more efficient, smarter and precise,” continues du Toit. He cites precision fertilisation as one effective way of reducing the variability within an orchard. This saves on application rates, which not only has a cost-saving implication, but also a positive effect on the environment.

Apples undergo various quality checks to ensure that delicious nutritious apples reach our kitchen counters. These include pre-harvest nutrient analysis samples of leaf, soil and fruit; fruit quality checks on the farm during harvest and at the pack shed prior to and during packing, as well as final quality control at load out. Fruit held in storage is also regularly sampled to ensure the best quality. These fruit quality checks include but are not limited to, sugar content and firmness of the fruit; colouration of the fruit; size; weight, and any other parameter that could impact on fruit quality.

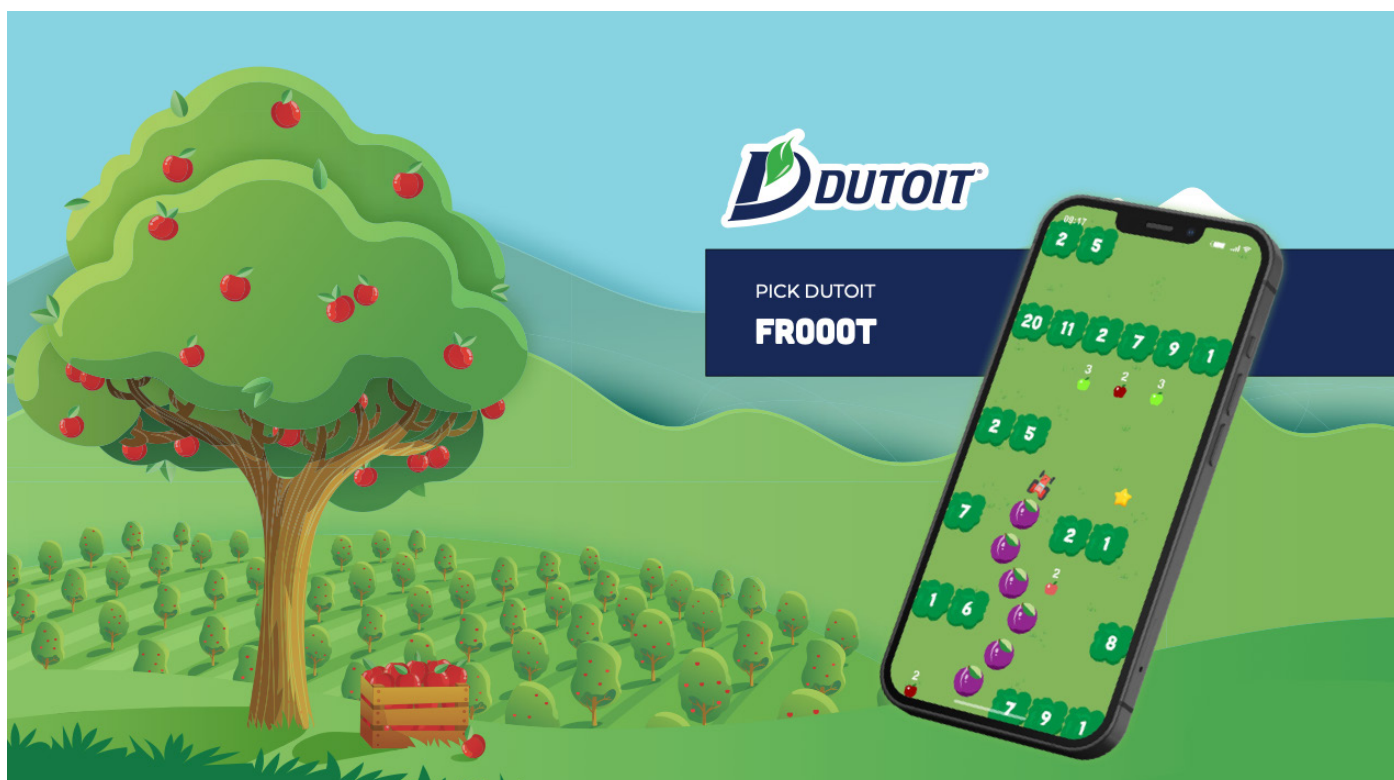
“Research and development are crucial to the sustainability of the Dutoit business. To become more effective, we need to work smarter, and the only way to do that, is to learn more and to do better!” says Du Toit. “For example, if we grow smaller trees at higher densities, we can not only increase our production of apples per hectare, but we can pick more from the ground which means our labour is more effective.

We can also more easily cover the orchard with nets which decreases the incidence of sunburnt fruit and the amount of irrigation water we need to apply, and also protects the orchard from hail. We can do more with less," he says.

Dutoit is actively engaged with Hortgro Science which coordinates industry research.

"It is our mission to produce, pack, market, and distribute quality fresh produce in a sustainable manner, to the satisfaction of our clients and other stakeholders. By forging long-term relationships with our end buyers and consumers, we keep the handling chain as short as possible, enabling us to ensure fruit quality at a price the end consumer can afford," Dutoit says.

PICK FROOOT CAMPAIGN

Campaign Concept

Carrying on from last year's successful Pick Dutoit campaign. We have asked the question, what goes well with Apples? Well, more Apples!

Young and old, we are always on our cellphones. So, let's bring Dutoit to the people by creating an online game that can be enjoyed by all.

On-pack

Sticker placed on the Dutoit & Pick 'n Pay Apple bags. Scan the QR code to enter the game.

Gamification

What better way to interact with the Dutoit, then collecting apples and winning prizes? Put your gaming skills to the test with FROOT.

Digital Campaign | Social Media

Social media posts leading customers to buy more apples, score high and win big!

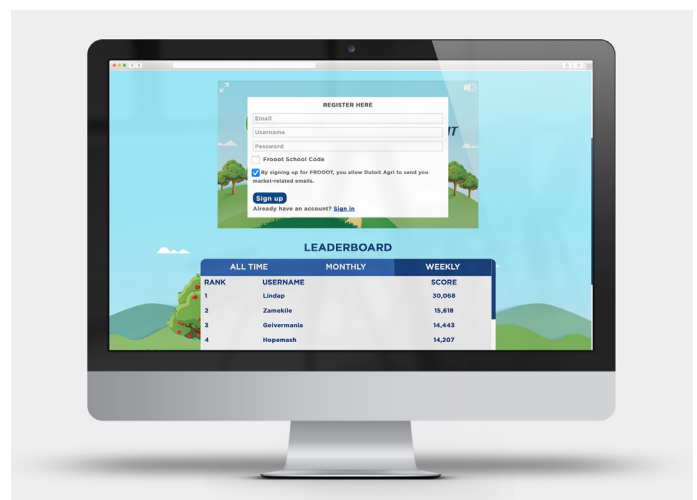
Win Pick n Pay vouchers by playing the most epic game ever to hit the fresh produce aisle!

Keep an eye on Dutoit Agri Facebook & Instagram.

Digital Campaign | Programmatic

Leading customers to buy more apples, score high and win big! Win Pick n Pay vouchers by playing the most epic game ever to hit the fresh produce aisle!

Micro Site

Create a profile and start playing #Dutoit FROOT. Keep your eye on that leaderboard!
<https://comp.dutoitagri.co.za/>

DUTOIT, GOOD HOPE FRUIT AND PICK N PAY PARTNER TO DECREASE FOOD WASTE WITH HAIL TO HEROES CAMPAIGN

South Africa faces a staggering 10 million tonnes of annual food loss, with a significant amount ending up in landfills. The apple industry has been hit hard by hailstorms, including those in November 2022 and February this year. In response, Dutoit Agri, Good Hope Fruit, and Pick n Pay have partnered for an inspiring campaign.

The “Hail to Heroes” campaign addresses food waste and aims to guarantee a consistent apple supply in Pick n Pay stores. By challenging the perception of cosmetic imperfections, we celebrate visually flawed fruits as heroes, recognising their true value and nutritional benefits.

This partnership takes a proactive stance against food waste, urging consumers to choose cosmetically blemished produce and contribute to a sustainable food system.

Nutritious and delicious

Apples have the ability to repair themselves after suffering superficial indentation caused

by the impact of a hard piece of ice. According to Jaco Jordaan, Technical Manager at Good Hope Fruit, hail generally only causes cosmetic damage.

“The fruit quality and taste of these apples remain perfectly intact, with the exact same nutritional value and delicious taste as those that are not damaged,” he says.

“While our human scars do not define us, the natural scars from hail do not define what lies beneath the skin of the fruit. The wonderful eating experience remains intact – nutritious and delicious, just the same as our wholesome spirits as humans,” says Linde du Toit, Head of Technical at Dutoit..

Don’t judge an apple by its cover

The challenge is that when consumers buy fresh produce, they tend to buy with their eyes. An incorrect perception exists that only perfect looking fruit will be delicious and nutritious. The truth when it comes to hail damaged fruit is that, although there might be a blemish or slight bruising on the skin, the inside of the apple is unaffected.

Unlike fruit that is rotten or moldy, hail damaged produce has prominent scar tissue which means the fruit has been able to heal itself. Consumers are used to buying fresh produce based on how it looks. This campaign is a unique opportunity to educate and inform consumers and change this perception over the long term.

Mitigating risks and supporting farmers

Given the increasing electricity, cooling and packing costs, the Fruit industry cannot afford further losses, especially when these hail damaged apples are crunchy, juicy and full of flavour. Keeping the supply and the price

of apples consistent is helping to mitigate the already overwhelming challenges faced by the Farming community while also reducing food waste.

Hail to Heroes also creates jobs up and down the supply chain, positively impacts the economy and uplifts the local communities.

"We saw an opportunity to partner with Pick n Pay on this campaign and get this perfectly good fruit to market while minimising the risk of job and volume losses," says Johan Du Toit, Business Manager SADC at Good Hope Fruit and Karien Bassett, Business Manager at Du-toit.

While unique to South Africa, this campaign mimics similar sentiment taking place globally. Various campaigns have been launched in Europe to market 'ugly' fruit and vegetables, with a focus on the fact that the nutritional value remains the same, even if the carrot is skew. This has further reduced the need to process and dump fresh produce.

Pick Dutoit "Without partners involved namely Du Toit Agri, Good Hope Fruit, and Pick n Pay, this campaign would not be possible and most of the produce would lead to losses," says Johan and Karien. "This is an innovative partnership within the agricultural and retail sectors. We have to help each other as much as possible

for the greater good of the producers, labour force and consumers."

Getting to the core of food wastage

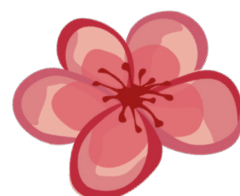
"Following hail events, thorough assessments are carried out to determine the most optimal outcome for the orchard. With early damage such as what was experienced over the last year, we are still able to hand thin each and every tree to remove the worst affected fruit and give the remaining fruit the best chance to reach their full nutritional potential," Linde says.

"Hail damaged fruit in no way implies less dedication to the handling and marketing of the fruit. In fact, perhaps even more care is taken to ensure the longevity of fruit," he says. With climate change expected to increase the severity and frequency of hail in the Western Cape, Hail to Heroes encourages consumers to look beyond the external appearance and give these hail damaged apples a chance.

"Hail to Heroes not only honours the fruit that braved the storm and reached the retailer's shelves, but also the farmers and farm workers who have continued to nurture the fruit. Thank you to another hero, Pick 'n Pay, for stepping up to sell unique looking apples that are perfectly nutritious and delicious," continues Linde.

Shoppers can show their love for the fruit that braved the storm, and Hail to the Heroes that feed our nation by looking out for specific Hail to Hero stickers attached to selected bags of apples in Pick n Pay stores. Available in store from 26 July 2023, each sticker also has a code that consumers can use to access more information.

For more details about this campaign, go to <https://hailheroes.co.za>

ONS GEM

MANDELADAG

Tandfontein - Goedgedink Bewaarskool

Die Pensioenarisse van Tandfontein (15) was die dag bederf met 'n lekker gevulde pannekoek saam 'n koffie & tee verversing. Elke bejaarde het 'n geskenkie (beker & soppie) ontvang om hul koue daggies op te warm. Dit was 'n suksesvolle dag. Saretta Oberholster Bewaarskoolhoof was die koördineerder.

Lindeshof:

Lindeshof se twee gesondheidswerkers, Sara Jiemies en Johanna (Baba) Beukes het op 21 Julie hulle Mandeladagvieringe gehou deur sop en brood te maak vir 41 nasorgskoolkinders. Die kinders het dit baie geniet en "seconds" kom soek.

FEENSKAP

Oos-Kaap

Die gesondheidswerkers in die Oos Kaap het op Mandela dag skoolskoene oorhandig aan die kinders by Karalie Karools creche. Al die toekomstige graad R 2024 kinders het elkeen paar skoolskoene ontvang. Boeke is aan die Misgund Skool geskenk vir hul biblioteek. Tuine is verfraai deur klippe mooi kleurvolle te verf en kliptuine te maak. Weather stones is opgesit by 3 afdelings.

Die 18de Julie het ons soos die res van Suid-Afrika hulde gebring aan 'n ikoon wat groot impak in die pragtige land van ons se geskiedenis gemaak het. Ons het aan bejaardes koffiebekers, komborsies en kospakkies afgelewer. Dit is bevredigend om te weet dat jy in iemand se lewe 'n verskil kan maak. Die vreugde op die bejaardes se gesigte is altyd die moeite werd.

DIE JEUG

Woelwater Nasorg - Paardekloof

By Woelwaters nasorg het 'n totaal van 9 leerders, 3 per graad van graad 4 tot 6, op 24 Mei aan die Eisteddfod deelgeneem. Aan Eisteddfod deel geneem die 24ste Mei. Dit was groot pret met die voorbereiding – veral met die oefening van stembone, gesigsuitdrukkings en alles wat daarmee gepaard gaan. Nie net was dit 'n kompetisie nie, maar dit het gehelp met kinders se selfvertroue om voor mense te praat. Leerders kon ook uit die ondervinding leer om in hulself te glo en dit te geniet.

As opvoeder (Ansie van der Westhuizen) glo ek dit het 'n geweldige invloed op leerders se leesvaardigheid en dat dit ook baie help met hul woordeskat. Dit was net oor die deelname nie, maar dat leerders nog poësie in hul taal kan geniet. Al 9 leerder wat deel geneem het, het sertifikate gekry en baie goed gevaar:

Graad 4:

Tumi Rankolane – Silwer

Tumo Rankolane – Silwer

Martino Waterboer – Brons

Graad 5:

Delandre Baron – Cum Laude

Tristan Geldenhuys – Silwer+

Jaylin Human – Goud

Graad 6:

Curtley Jansen – Silwer

Itumeleng Khathi – Silwer+

Jadi Kruger – Silwer

Babbel en Krabbel - Kromfontein Funksie

Ons het Saterdag 26 Augustus die Koue Bokkeveld Forum se funksie by Elim bygewoon. Die forum is 'n platform waar al die bewaarskole en nasorgsentrums in die Witzenberg area bymekaar kan kom. Die forum help met informasie vanaf die Departement van Onderwys asook die Departement van Gesondheid. Hulle sorg dat alle sentrums op standaard is. Dit is 'n pragtige platform en die streek blom as gevolg van almal se positiewe bydrae.

WHAT MAKES US SPECIAL

Summary of findings from the DataDrive2030's Positive Deviance Project

What is the DataDrive2030 positive deviance study?

We know that access to quality early learning, care and stimulation is critical for children's health and well-being, and sets them up to succeed in school and participate fully in social and economic life. But not all children have an equal start. In fact, less than half of children that attend early childhood development (ECD) centres start school with the right foundations in place. Investing in early childhood is our big opportunity to break the cycle of inequality.

What makes these centres special?

We found that all of the ELPs that we visited have the following characteristics, which we believe make them special.

1. Community Embeddedness
2. Organisational Culture
3. Leadership
4. Pedagogy

Conclusion

The findings from this important work will help government, funders, NGOs and other ELPs to improve the lives of children, by drawing lessons from ELPs like yours that are

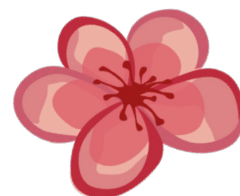
succeeding against the odds. South Africa must work to end poverty and inequality. But right now, we must also do everything we can to make sure that the children most affected by poverty and inequality are given the best chance of success. Thank you for being a changemaker for children!

If you have any questions about this study or feedback on our findings, please contact:

Beth Vale (Percept):
beth@percept.co.za

Michelle Flowers (Percept):
michelle@percept.co.za

Junita Henry (DataDrive2030):
junita@datadrive2030.co.za

SPORT

Personeellid - Ouer

Adriaan Mars, Dutoit Vrugte - Miché Mars
Arno Marais, Kromfontein - Juan Marais
Willem Coetzee, Groep Dienste - Johann Coetzee

Watter sort beoefen jy?

Netbal - Miché Mars
Atletiek, Diskus - Juan Marais
Rugby - Johann Coetzee

Prestasies bereik op die sportveld

Boland en Wes-Kaap Netbal - Miche Mars
1ste plek onder 19 en 2de plek onder 20 by
SA Atletiek - Juan Marais
Boland Akademie Week, Grant Komo
Oefengroep en Boland Sewespan Rugby -
Johann Coetzee

Lesse vanaf ons personeel se kinders Wat neem dit om doelwitte te bereik?

Elkeen van ons strewe na 'n ervaring van sukses. Sukses sal ook vir elke persoon verskil. Die feit is wel dat sonder doelwitte, jy nie gaan weet of jy suksesvol is of nie. Sonder doelwitte is daar geen manier om te bepaal wat nog gedoen moet word om die spesifieke doelwit te bereik nie. Die beste manier om hierdie voorbeeld te verduidelik, is as ek vanaf Ceres na Kaapstad wil ry. Die doelwit is om in Kaapstad uit te kom. Nadat ek begin ry het kan ek voortdurend myself meet teenoor die doelwit. Byvoorbeeld: Hoe ver is ek vanaf Kaapstad? Ek sou nie geweet het hoe naby ek aan Kaapstad kom as ek nie 'n doelwit van Kaapstad gehad het nie. Die gevoel van strewe na sukses sou gevul gewees het met 'n gevoel van leegheid of dalk selfs ongelukkigheid as daar geen doelwit was nie.

Die doel van hierdie artikel is om by 'n paar van ons personeel se kinders te hoor wat hulle doen om doelwitte te bereik. Die kinders is almal tans in graad 12 by Charlie Hofmeyer en is onlangs beloon vir hulle sukses by die skool tydens hul jaarlikse sporttoekennings.

Wat is jou grootste prestasie op sportgebied?

In matriek vir Wes-Kaap te verteenwoordig -
Miché Mars
2de plek onder 20 by SA atletiek - Juan Marais
Sewesspan het nasionaal tweede gekom -
Johann Coetzee

Ek werk aan uithouvermoë en om my wedstryde beter te lees - Johann Coetzee

Wie is jou rolmodel?

Nichole Taljaard is 'n SA netbal speler - Miché Mars

Simon Pettersson is 'n diskus gooier van Swede - Juan Marais

My grootste rolmodel is my pa - Johann Coetzee

Is daar opofferings wat jy moes maak om op hierdie vlak te presteer?

Om te oefen in vakansietyd. Tyd moet goed bestuur word na aanleiding van prioriteite. Ek moes soms my sosiale lewe opsy skuif sodat ek kan oefen en aan wedstryde deelneem - Miché Mars

Die grootste een is seker om naweke nie saam met vriende na kuiers te gaan nie. Ek moet naweke oefen en genoeg slaap sodat my liggaam kan herstel - Juan Marais
Die meeste ten opsigte van my sosiale lewe - Johann Coetzee

Watter advies het jy vir Dutoit personeel en kinders wat ook graag suksesvol wil wees met die bereiking van doelwitte

Droom groot en moenie hard wees op jouself nie. Bly opstaan en probeer weer - Miché Mars

Nelson Mandela het gesê: "There is no passion to be found playing small land settling for a life that is less than the one you're capable of living". Werk vir wat jy wil bereik - Juan Marais

Streef daarna om jou volle potensiaal te bereik en werk ekstra hard - Johann Coetzee

Ek glo dat elkeen van ons uit hierdie jongmense se stories kan leer. Die elemente bepaal wat nodig is om doelwitte te bereik. As jy reeds doelwitte het vir die verskillende fasette van jou lewe, neem motivering uit hulle stories. Indien jy nog nie doelwitte het nie, is dit dalk vandag die geleentheid om vir die verskillende dele van jou lewe doelwitte te stel. Loopbaan, Gesondheid, Finansies, Huwelik, Ouerskap, Persoonlike Ontwikkeling en Geestelik.

Watter oomblik sal jy altyd onthou?

Hierdie jaar se interskole het ons met 'n wen afgesluit - Miché Mars

Die eerste keer wat ek by SA deel geneem het, ek het 3de gekom - Juan Marais

Charlies se sewesspan het Paul Roos in die plaatfinaal gewen - Johann Coetzee

Korttermyn en medium termyn doelwitte

Om netbal op universiteit te beoefen en om eendag vir die Southern Stings te speel - Miché Mars

Ek wil 65m gooi op 2023 se SA atletiek - Juan Marais

Elke dag te oefen en te verbeter en om eendag vir n professionele rugbyspan te speel - Johann Coetzee

Wat is jou sterk punte?

Sportsmangees en uithouvermoe - Miché Mars

Ek daag op vir oefening en gee my alles - Juan Marais

Ek gee nie op nie en sien uit na uitdagings - Johann Coetzee

Is daar spesifieke areas wat jy nog will verbeter?

Om my selfvertroue op te bou - Miché Mars

Ek wil sterker raak en my tegniek verbeter - Juan Marais

Borg van Netbal Bibs

Dutoit Agri het netbal "bibs" geborg vir 4 van ons landgoedere se netbalspanne, nl. Kromfontein, Lindeshof, Tandfontein en Paardekloof. Ons ondersteun graag ons landgoedere se sportspanne. 'n Gesonde liggaam huisves 'n gesonde gees en hierdie dames het gewis geesdrif en toewyding. Ons wens ons netbalspanne alles van die beste vir die seisoen!

Tandfontein Netbal

Ongeag die slegte sportjaar van verlede jaar het Tandfontein Netbalklub bo uitgekom – leuse is aanhouer wen. Hulle bedank almal vir hul wonderlike bydrae en ondersteuning.

Samantha Kuvido - Verdediger / Goal keeper
Annamari Esterhuizen - Hulp Verdediger / Goal Defence

Rozaan van Wyk - Verdedigende Vleuel / Wing Defence

Maybrey Meswana - Senter / Centre

Wilmarie Goliath - Aanvallende Vleuel / Wing Attack

Gevonia Ruiters - Hulp Doel / Goal Attack

Anna Smith - Doel / Goal Shooter

Berne-Lee Ruiters - Reserwe

Annalise Skippers - Reserwe

Lee Ann Zass - Reserwe

Shahida Skippers - Reserwe

Robynne - Afrigter

Liandi Titus - Voorsitter

Wêreldbekernetbal

Die Wêreldbekernetbal gogga het die Oos-Kaap gebyt. Die hoofkantoor het aangetrek om die Protea span te ondersteun. En Koukamma het 'n netbal dans vir die Proteas opgeneem en vir Bongiwé gestuur. Teetyd het die kantoor 'n koek geëet waarop 'n foto van die span was.

Oos-Kaap Netbal

2 Bestuurders in die Oos Kaap se dogters is opgeneem in die Oos Kaap netbal spanne. Taryn Uithaler is die dogter van Jenneville en Sybel Uithaler van Milau. Sy het die OP 0/18 netbal span in Kaapstad tydens die Telkom netbal toernooi verteenwoordig.

Marnelle Oberholster is die dogter van Sr. Melanie Oberholster. Sy het die OP 0/13 netbal span in Boksburg tydens die All Ages toernooi verteenwoordig.

was die skoolhoof op Tandfontein. Wanneer die plaas kaartjies na Nuweland en 'n voertuig beskikbaar stel, het Jimmy, wat toe in Elsie'srivier gebly het, tot op Tandfontein gekom om ook op die baie gesogte uitstappie te gaan.

Dawid was 'n kranige rugbyspeler wat sy kant op die veld gebring het. Hy het eers as o/15 seun haker gespeel en later ander posisies gevul, soos stuf.

Albei se families is net so lief is vir sport en spesifiek rugby. Jimmy vertel dat sy ma een dag die rys vier keer moes oor begin, omdat sy te veel krieket gekyk het en die rys drie keer aangebrand het.

Die twee manne se liefde vir die spel is ondersteun deur die kaartjies wat hulle verskeie kere vanaf Gysbert en Louis du Toit gekry het. Dawid het by geleentheid selfs sover gegaan om 'n 60-sitplek bus te huur, kaartjies vooraf te koop en die belangstellendes te laat afbetaal – solank hulle net kon Nuweland toe gaan. In die proses het hulle kontak gemaak met die President en van die spelers in die Stormers span. Met Dawid se 50 ste verjaardag het die Stormers Kantoor vir hom 'n spesiale pakkie gestuur. Daarin was plakkaat, vlag en ook 'n getekende bottel wyn. Die bottel is een van die pronkstukke in Dawid se privaat versameling van memorabilia; ampers iets soos Dawid se eie "Hall of Fame". Selfs sy motorhuis het Stormers artikels. Dawid se huisnommer is 'n 28 op 'n WP trui, teen die muur.

Rugby Ondersteuners

Wanneer jy praat oor "dedication shows", het twee personeellede by Dutoit Vrugte die definisie hiervan herskryf.

Dawid Oranje en Jimmy Lottering is al die afgelope 21 jaar werksaam by Dutoit Vrugte. Hulle liefde vir rugby het reeds as klein seuntjies begin.

Jimmy vertel dat hy Saterdag seker gemaak het om Die Burger te koop. Dan het hy al die WP rugbyspelers se foto'tjies en artikels uitgeknipt om in sy plakboek te plak. Sy oom, Piet Baron,

By Jimmy se 40 ste verjaardag moes al die gaste ook Stormers trui dra. Met hulle besoek aan Nuweland het hulle die voorreg gehad om die WP-kantore en die tokkamer van die spelers te besoek en selfs saam met Cobus Wiese in die uitsaaihokkie te wees. Dillyn Leyds en Kurtley Arendse het al 'n draai gemaak by Dawid se huis.

Op die vraag wat die Springbokke se kans is in die Rugby World Cup, is die antwoord vinnig en oortuigend: "Goed!! Ons staan 'n baie goeie kans".

Marienet Uys

BOK-VRYDAG

Ons daag elke afdeling uit om elke Vrydag julle ondersteuning vir die Springbokke met ons te deel. Landgoedere, Pakhuise, kantore - Kom bymekaar en deel in die gees! Daar sal elke week 'n wenner aangekondig word wat met groot inisiatief hulle bygemekaar gekom het. Teen die einde van die Wêreldbeker, sal daar 'n algehele wenner gekies word. Daar is groot pryse om te wen - Sluit almal van alle vlakke binne die maatskappy in!

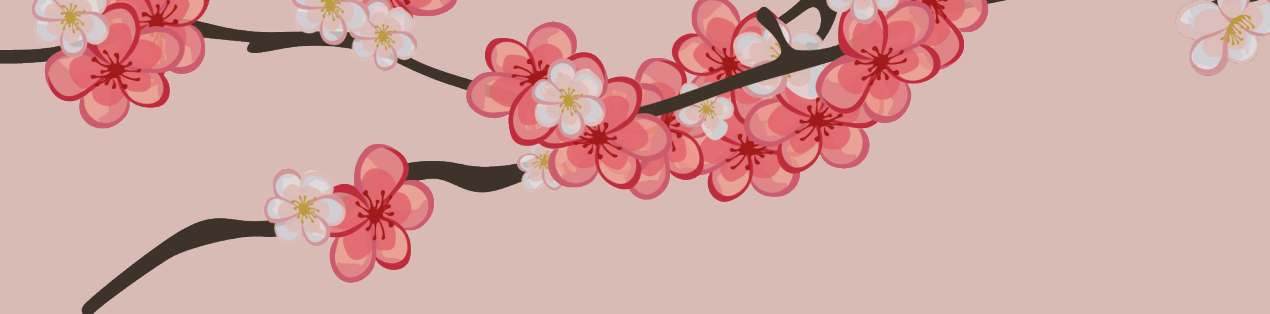
OPLEIDING

Osteo Arthritis Fisio Kliniek

Sr Sophia Kotze het 20 Junie 'n kliniek sessie aangebied vir 34 werknemers van Lindeshof, Kromfontein, Tandfontein en Bokkenfontein met 'n fokus op gewigsverlies asook knieoefeninge.

AANSTELLINGS

Maretha Botes

Maretha Botes sal by die Agri Oorhoofs kantoor die Stelsels-Rekenmeester pos vul. Welkom Maretha, ons wens jou die beste vorentoe!

Michiel Boshoff

Michiel Boshoff sal by die Oos-Kaap : Die Nek die Plaasbestuurder pos vul. Welkom Michiel, ons wens jou die beste vorentoe!

AFTREDES

AFTREDES

Barend Kritzinger:

- Barend het by Ooskaap aangesluit as pakhuisbestuurder in 2009. Dit nadat hy eers self op sy eie grond in die Misgund omgewing geboer het. Sedert 2017 was hy Ooskaap se verkoelingsbestuurder tot en met sy aftrede einde Augustus 2023.
- Hy was vir 14 jaar in diens van Ooskaap.
- Hy is 'n baie deeglike persoon wat baie presies was op sy taak. Hy het homself bekwaam as 'n Verkoelingsspesialis en het altyd die besigheid se belange eerste gestel.
- Barend het die titel van eienaarskap uitgeleef en het altyd presies geweet wat in sy afdeling aangaan. As iemand iets wou weet rakende verkoeling, Barend is jou man!

Pieter de Kock

Giel Vos:

- Giel was vir 15 jaar pakhuisbestuurder van Koukamma Fruit Packers. Met sy aftrede op 31 Augustus was Giel vir 41 jaar betrokke.
- Giel se deeglike kennis van vrugte en ook verpakking is iets besonder en ons almal het baie by hom geleer. Giel se passie is uitsonderlik en hy het geglo dat elke kanton die personeel wat daarmee gewerk het, moet uitbeeld en verteenwoordig.
- Sy menseverhoudings en sy manier van omgang met sy personeel was altyd iets waarna sy kollegas na opgekyk het.
- Giel was baie geliefd onder sy personeel en het daarin geglo om te "luister" na almal. Hy het 'n punt daarvan gemaak om altyd menswaardig op te tree en het altyd tyd gemaak vir sy personeel.

Pieter de Kock

Esmé Vos:

- Esmé was deel van Oos-Kaap se administratiewe personeel in ons hoofkantoor en was ook sedert 2009 in diens van Dutoit. Sy was 13 jaar in diens van Dutoit Agri.
- Sy was altyd baie presies op haar werk en kon nie foute verdra nie. Sy het 'n oog vir detail.
- By haar leer ons van "sistematies" werk. Sy het geglo daarin om elke taak eers perfek af te handel voor sy met die volgende een begin.
- Sy het die kantoor onder haar vlerk geneem en het altyd uit haar pad gegaan om hulp aan te bied waar sy kon.
- Esmé se lekker lag in die kantoor was aansteeklik en het altyd almal rondom haar opgehelder en sommer almal se dag gemaak.

Pieter de Kock

Petrus Ruiters (Stokes)

- Petrus word groot op Lindeshof en voltooi sy laerskool dae te Kromlin Primêr en hoërskool by Fred Gaum te Ceres, hy verlaat aan die einde van graad 11 skool om te begin werk.
- Sy loopbaan by Dutoit begin in 1974 waar hy op 17 as algemene werker begin. Hy het baie vinnig uitgestaan en verwerf verskeie toekennings en word in 1985 voorman.
- Vir 16 jaar onderskei hy hom as voorman met die potensiaal om te vorder en hy verwerf later sy matrieksertifikaat.
- Hy word in 2001 bevorder tot Senior Produksie voorman en ons stel hom op Lindeshof aan as Junior Produksie Bestuurder en later in 2005 as Produksie Bestuurder.
- Hy bestuur 106 hektaar vrugte, behaal uitstekende produksie resultate en sy spanne wen gereeld die pryse vir beste plukspan.
- Tot en met sy aftrede op 30 Junie 2023 is hy steeds aktief betrokke in die gemeenskap.
- Ons op Lindeshof sal ons hom onthou as 'n man waarop jy kan staatmaak. Een van sy gunsteling gesegdes nl. "Respek word verdien, Eerlikheid word waardeer, Vertroue word gewen en Lojaliteit word gegee." som hom as mens en sy loopbaan van byna 50 jaar pragtig op.

Jan Rossouw

Spikkels

Oom Spikkels is 'n gebore Langklower en 'n boer in murg en been. Sy betrokkeheid by Dutoit Agri het in 2006 begin toe die twee plase van die Terrasan groep se vrugte deur Dutoit verpak is. In 2010 het Dutoit die twee plase oorgekoop en Spikkels het by ons aangesluit. Oor die afgelope 13 jaar het ons hom leer ken as 'n opregte mens wat baie respek afgedwing het. Al die waardes wat Dutoit nastreef, kan jy by Oom Spikkels sien en ervaar. Sy verstaan van, en liefde vir vrugteverbouing is boonop uitsonderlik. As daar een ding is waarmee Oom Spikkels nie goed is nie, is dit stilsit. Hy is 'n haastige man met 'n vinnige stappie wat dinge laat gebeur. Hy het op 31 Augustus 2023 afgetree op die ouderdom van 70. Ons wens oom 'n gesonde en geseënde aftrede toe, ons gaan jou mis.

Ferdis Martiz

Dalene Conradie

Op 16 Maart 1984 begin Dalene Conradie by Dutoit Agri te werk. Sy het onmiddellik 'n impak gemaak met haar sprankelende persoonlikheid. Sy was aangestel om saam met Jack van Dyk te werk en sodoende die Menslike Hulpbron afdeling te versterk. Sy studeer verder en neem toe die pos as Hoof: Menslike Hulpbronne oor. Sy het hierdie bekleet tot en met haar aftrede op 28 Februarie 2023.

Gedurende die 39 jaar het sy diep spore in die maatskappy getrap. Elke persoon was bevoorreg om haar omgee-hart en haar menswees te ervaar. Sy het die persepsie van vrouwees in landbou kom verander. Sy was 'n sterk mens wat altyd vir die regte saak standpunt ingeneem het en nooit geskroom het om moue op te rol en die voorbeeld te stel as dit by werk kom nie. Haar energie was aansteeklik en het altyd die beste uit elke persoon gebring.

As hoof van Menslike Hulpbronne afdeling het sy 'n ongelooflike rol gespeel binne die afdeling deur elkeen te laat fokus op hulle sterk punte. Sy het die platform geskep vanwaar die afdeling en die maatskappy net kan groei. Wanneer personeel in tye van krisis was, selfs buite werksure, was sy betrokke en het sy gehelp so ver sy kon.

'n Persoon soos Dalene is nie volop nie. Ons is bly dat haar pad met die van Dutoit gekruis het en dankbaar vir die jare diens wat sy met oorgawe gelewer het. Daardeur het sy Dutoit verryk met haar skerp insigte, haar voorbeeld van toewyding en haar uitlewing van ons waardes.

Selfs nou waar sy gesondheidsuitdagings het, bly sy 'n inspirasie vir ons elkeen. Dalene, ons gaan jou baie mis, maar weet ons sal jou nooit kan vergeet nie.

Jacques Matthee

DIE RONDONNUUS

Die Rondonnuus se impak en potensiaal in ons besigheid word tans onderskat. Ons het 'n jaar of twee terug die formaat na digitaal verander en dit word tans positief ervaar. Die Rondon gee ons die geleentheid om ons waardes uit te bou, met ons mense te kommunikeer, mense te laat deel / trots voel, spangees te groei en erkenning aan mense, ons heel belangrikste hulpbron, te gee.

Runei Kotze is tans verantwoordelik vir die drie uitgawes per jaar (April / Augustus / Desember). Sy is egter 100% afhanklik van die bydraes vanaf ons korrespondente asook bestuur. Ons wil graag hierdie "tool" van ons beter en meer gedissiplineerd drie-jaarlik uitrol en het daarom jou hulp en volgehoue ondersteuning nodig.

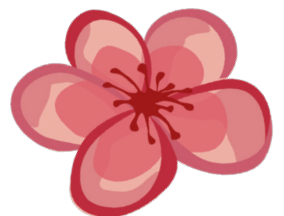
Ek wil om al hierdie genoemde redes versoek dat almal jul volle ondersteuning agter hierdie goeie inisiatief sal gooi. Kontak asb jou korrespondent en deel jou nuus met die maatskappy.

KORRESPONDENTE:

Dutoit Hoofkantoor: Adél Ras. Dutoit Vrugte: Le-Maré van Niekerk. Dutoit Groente: Florina Ismael. Dutoit Hout: Lucille Jacobs. Kromfontein: Chrisna du Toit. Lindeshof: Louisa Basson. Nooitgedacht: Lenchen Visser. Paardekloof: Nicola Dark. Vastrap: Therina Viljoen. Sneeuwkop: Bets Mostert. Tandfontein: Lina Smit. Skaapkraal: An-Joh du Toit. Excelsior: Theresa Pienaar. Oos-Kaap: Vanessa Strydom. Crispy Farming: Jacques Visser. Dutoit Services: John Davey. Bokkenfontein: Willem Reynolds.

Ek vra ook vir die bestuur se persoonlike dryf en dissipline om te help verseker dat bydraes teen die beplande datums afgehandel en aangestuur is. Dankie dat ons op julle kan staatmaak om die Rondonnuus ook 'n ster in ons besigheid te maak.

Willem Coetzee

REDAKSIE:

Runei Kotze, Jacques Matthee & Mariette Le Roux
Stuur alle kommentaar en versoeke na
runeik@dutoit.com | 023 312 1071.

JUNIOR HULP ONTWERPER:

Karli Coetzee

REDAKSIONELE BELEID:

Ons oorweeg alle bydraes, maar behou ons die reg voor om nie alle materiaal te plaas nie. In die oorweeging word die totale spasie beskikbaar in ag geneem, asook of die materiaal in lyn is met die visie, missie en waardes van Dutoit Groep.